

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ, ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ВИХОВАННЯ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ ПОЛЬЩІ
УНІВЕРСИТЕТ ЖЕШОВСЬКИЙ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ

Модернізація освіти та соціальної роботи в контексті глобальних викликів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ, ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ВИХОВАННЯ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ ПОЛЬЩІ
УНІВЕРСИТЕТ ЖЕШОВСЬКИЙ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ

Електронний збірник матеріалів

**Міжнародної науково-практичної
конференції (з онлайн включенням)**

**«Модернізація освіти та соціальної
роботи в контексті глобальних
викликів»**

6 червня 2023 року

Рівне – 2023

Модернізація освіти та соціальної роботи в контексті глобальних викликів: електронний збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (з онлайн включенням). Рівне: РДГУ. 2023. 189 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 7 від 22 червня 2023 р.)

Вашій увазі пропонуються матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (з онлайн включенням) «Модернізація освіти та соціальної роботи в контексті глобальних викликів».

ЗМІСТ

Білик В. В., Озеран С. А. Елементи та чинники управління кадровим потенціалом.....	7
Yovk O. I. Key elements of CLIL-methodology.....	11
Глінчук Ю. О. Підготовка майбутніх учителів до створення здоров'язберігального й безпечного освітнього середовища в контексті сучасних викликів	17
Гойда Н. Г., Баранніков К. В. Особливості забезпечення населення України хоспісною допомогою та реабілітаційними послугами в довоєнний період.....	22
Дубич К. В. Моделі вдосконалення забезпечення соціальними послугами територіальних громад в Україні в післявоєнний період.....	28
Михальчук В. М. Кадрове забезпечення як умова ефективності функціонування системи соціального захисту населення України у довоєнний та післявоєнний періоди.....	37
Пелех Ю. В., Матвійчук А. В. Ціннісний інтелект як засіб інсталяції теоретичної аксіології.....	42
Поясок Т. Б., Беспарточна О. І. Когнітивний аспект як складова професійної підготовки майбутнього педагога.....	49
Сбруєва А. А. Альянси європейських університетів: досвід розвитку міжнародних стратегічних інституційних партнерств	55
Данилюк К. В. Особливості забезпечення реабілітаційними послугами населення України після війни.....	60
Левчук І. Б. Арт-терапевтичні методики театрального мистецтва в роботі соціального працівника / соціального педагога / психолога.....	65

Nagornova A., Nagornova S. Crisis center social work in Japan: the problem of domestic violence against women.....	72
Нечипорук Л. І. Надання соціальних послуг в умовах надзвичайних ситуацій.....	76
Оксенюк О. В. Реалізація соціально-педагогічної діяльності щодо дітей із сімей трудових мігрантів.....	80
Остапчук М. В. Проблеми діагностики соціальним педагогом обдарованої дитини.....	85
Петрук Л. П. Динаміка розвитку уявлень молоді про виховні ідеали сьогодення.....	91
Рашидова С. С. Основні тенденції виховання молодого покоління в сучасній Україні.....	97
Серьогіна Н. О., Голубчиков М. В. Розвиток системи соціальної роботи: міжнародний досвід та вітчизняна практика.....	101
Shamsutdinova-Lebedyuk T. N. Modern trends and challenges of Ukrainian higher education in teaching social disciplines.....	108
Шліхта Г. О. Значення цінностей у структурі аксіологічної компетентності у фаховій діяльності ІТ-фахівця	112
Гнатенко Т. С. Підготовка фахівців фармацевтичної галузі України в умовах євроінтеграції.....	117
Лисенко Н. В. Компетентнісний підхід в системі підготовки майбутніх фармацевтів.....	123
Філоненко Р. С. Інклюзія в освітньому процесі як одна із форм соціалізації дитини з особливими освітніми потребами.....	129
Попова К. В. Полікультурний підхід осягнення історії в закладі загальної середньої освіти.....	133

Товт О. О. Сучасні тенденції теорії і методики виховання в поєднанні з невербальною комунікацією.....	137
Чу Їн Китайсько-європейське партнерство у вищій освіті: досягнення та виклики.....	141
Shamsutdinova M.-S. B. Axiopedagogical conditions for the formation of professional competencies in future foreign language specialists.....	147
Шульгач М. І. Науково-методичний доробок З. Шевців у підготовці фахівців до роботи в інклюзивному середовищі.....	152
Яремович М. А. Особливості формування громадянської солідарності у майбутніх учителів початкових класів НУШ в умовах академічної мобільності.....	156
Васерук І. Г., Галатюк М. Ю. Медіакультура в системі цінностей майбутніх фахівців соціальної роботи.....	160
Козій В. В. Сутність та роль комунікацій в освітній організації.....	164
Семенчук І. Ю. Акмеологічний підхід до управління закладом загальної середньої освіти.....	168
Shcherbukha R. H., Vovk O. I. Foreign language acquisition: major methods and models.....	173
Рашидов С. Ф. Мілітаризація російської системи освіти за умов збройної агресії проти України.....	180
Левко О. Психолого-педагогічний супровід професійного становлення і розвитку майбутніх стоматологів.....	183

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО СТВОРЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЛЬНОГО Й БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Глінчук Ю. О.,

доктор педагогічних наук, професор,
Рівненський державний гуманітарний університет,
м. Рівне, Україна

Zwraca się uwaga na problemu zdrow'язбереження та безпеки здобувачів загальної середньої освіти. Стверджується, що здоров'язбереження та безпека в освітньому середовищі залежать передусім від педагогів. Робиться висновок про необхідність вдосконалення фахової підготовки майбутніх учителів.

Zwrócono uwagę na problem zdrowia i bezpieczeństwa uczniów liceów ogólnokształcących. Uważa się, że zdrowie i bezpieczeństwo w środowisku edukacyjnym zależy przede wszystkim od nauczycieli. Wyciągnięto wniosek o potrzebie doskonalenia przygotowania zawodowego przyszłych nauczycieli.

Attention is drawn to the problem of health and safety of students of general secondary education. It is argued that health and safety in the educational environment depends primarily on teachers. A conclusion is made about the need to improve the professional training of future teachers.

Загальновідомо, що освіта як соціальний інститут покликана відповідати потребам і запитам суспільства, сприяючи вирішенню актуальних проблем. Для України початок ХХ ст. ознаменувався зростанням актуальності проблеми здоров'я населення, а, особливо, зростлого

покоління – категорії, що визначає генфонд та стратегічний суспільний потенціал. Зокрема, відповідно до статистичних та дослідницьких даних, якщо до закладу загальної середньої освіти вступає близько 80% відносно здорових дітей, то закінчує його відносно здоровими – близько 10% [3; 5].

Водночас проблема втрати здоров'я торкнулася не лише здобувачів загальної середньої освіти, а й учителів, рівень здоров'я яких оцінюється як критичний [2; 4]. Тобто, нині в системі освіти України склалася ситуація, коли переважно хворі вчителі навчають переважно хворих учнів і стан здоров'я як одних, так і інших невпинно погіршується. Це переводить проблему втрати здоров'я зрослим поколінням за період здобуття загальної середньої освіти із розряду медичних чи педагогічних в розряд національних. Адже здобувачі загальної середньої освіти згодом переходять в категорію працівників. А працівники – це єдина категорія населення, що наповнює бюджет держави, в той час як інші категорії лише потребують державних видатків. Відповідно, втрата здоров'я ще на етапі здобуття загальної середньої освіти негативно відбивається на здоров'ї, а, відтак, і працездатності працівників, що спричиняє негативні наслідки економічного характеру.

Резонансним чинником, що актуалізував проблему здоров'я, стала пандемія коронавірусу COVID-19. Логічним чином це сформувало нові запити й виклики для педагогів, пов'язаних передусім із впровадження протиепідемічних заходів у закладах загальної середньої освіти та здійсненні освітньої діяльності в умовах вимушеного дистанційного навчання.

Поряд із проблемою здоров'я, в Україні провідного значення набула проблема безпеки, зокрема, зважаючи на

недобросусідство з державою-агресором, яка переслідує імперсько-колоніальні інтереси, нехтуючи прагненнями українців до суверенітету та європейської інтеграції. На жаль, для більшості це стало очевидним лише після повномасштабного військового вторгнення 22 лютого 2022 р.

Здоров'язбереження та безпека в освітньому середовищі залежать передусім від педагогів. Адже вони, по-перше, безпосередньо впливають на стан здоров'я здобувачів освіти як організатори освітнього процесу та на безпечність (чи небезпечність) їх поведінки в силу освітньої діяльності з окремих предметів чи галузей знань та виховної роботи. По-друге, значну частину доби здобувачі освіти перебувають в закладах освіти, і, якщо в цей час стається надзвичайна ситуація, то організація їх порятунку безпосередньо залежить від педагогів. По-третє, в умовах необхідності порятунку цивільного населення, коли не всі громадяни мають психологічну стійкість, уміють ефективно комунікувати й організовувати, саме педагог може відіграти ключову роль [1].

Однак аналіз навчальних планів та освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти педагогічних спеціальностей дозволяє стверджувати про тенденцію до вилучення дисциплін, спрямованих на формування здоров'язберігальних та безпекових компетентностей. Це, з одного боку, породжує нездатність системи вищої освіти гнучко реагувати на соціальні запити й виклики нинішньої дійсності, найжорстокішим із яких стала війна, а, з іншого, суперечить Конституції України (ст. 3), яка проголошує здоров'я та безпеку людини основною соціальною цінністю і освітньому законодавству, яке декларує здоров'язберігальне й безпечне освітнє середовище (ЗУ «Про освіту», ЗУ «Про дошкільну освіту», ЗУ «Про

загальну середню освіту», Указ Президента України «Про Національну стратегією розбудови безпечного і здорового середовища у новій українській школі», Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» й ін.) та відповідні компетентності педагогів (стандарти вищої освіти та професійні стандарти за відповідними педагогічними спеціальностями).

Зовсім нещодавно прийнято й Концепцію безпеки закладів освіти, у якій, зокрема, йдеться про те, що проблемою, яка потребує розв'язання, є низький рівень безпеки закладів освіти та організації безпечного освітнього середовища в Україні.

Таким чином, стає абсолютно очевидним, що фахова підготовка майбутніх учителів в умовах сучасних викликів потребує суттєвого вдосконалення, що передбачає передусім включення до освітніх програм дисциплін, спрямованих на формування здоров'язберігальних і безпекових компетентностей.

Література

1. Глінчук Ю. До проблеми безпекової підготовки майбутніх педагогів. *Соціально-психологічні та гуманітарні виміри безпеки життєдіяльності* : зб. тез доповідей І Науково-практичної конференції з міжнародною участю (Львів, 20–21 жовтня 2022 року). Львів: ЛДУБЖД, 2022. С. 283–286.
2. Зоріна М. О. Професійне здоров'я вчителя як важлива складова його діяльності. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2013. Вип. 33 (86). С. 175–179.

3. Калиниченко І. О. Оцінка стану здоров'я школярів загальноосвітніх навчальних закладів різного типу. *Вісник СумДУ. Серія «Медицина»*. 2012. № 1. С. 172–177.
4. Мешко Г. М. Система підготовки майбутніх учителів до збереження і зміцнення професійного здоров'я. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка, соціальна робота»*. Вип. 26. С. 125–129.
5. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідеміологічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2017 рік. МОЗ України; ДУ «УІСД МОЗ України». Київ, 2017. 516 с.

НАУКОВЕ ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ (З ОНЛАЙН ВКЛЮЧЕННЯМ)**

**«МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ
РОБОТИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ
ВИКЛИКІВ»**

6 червня 2023 року

Адреса:

Рівненський державний гуманітарний університет,
кафедра теорії і методики виховання
вул. Пластова, 31, м. Рівне, Рівненська обл., 33000
тел. (0362)63-33-34